

Korte mededelingen

Eén- en tweejarige *Pedicularis palustris* L. op de buitendijkse waarden bij Makkum. *Pedicularis palustris* L., het moeraskartelblad, staat in de Nederlandse flora's vermeld als tweejarige soort. Dit is juist voor het merendeel der populaties. Echter, n.a.v. mededelingen van de heer D. T. E. van der Ploeg (Sneek) kwamen wij op het spoor van een populatie op de buitendijks gelegen Piamer Kooiwaard, die geheel bestaat uit eenjarige planten (zomerannuellen). Op de Noordwaard bij Makkum vonden wij zowel eenjarige als tweejarige planten en moeilijk in te delen exemplaren.

De eenjarige planten vallen het meest op door hun afwijkende bloeitijd, september; de tweejarige bloeien in juni en juli. De twee groepen verschillen echter in meer kenmerken, als samengevat in onderstaande tabel:

	eenjarig	tweejarig
hoogtepunt van de bloei in littekens aan de stengelvoet	september 6 (5-10) uit elkaar	eind juni 12 (5-22) zeer dicht aaneen- sluitend
cotylen tijdens de bloei knopschubben van winterknop	aanwezig ontbreken	afwezig vele
zaadvorm	min of meer bolrond	langwerpig
zaadkleur	bruin	donker paars-bruin

In het Rijksherbarium te Leiden werden geen eenjarige planten aangetroffen. Buiten Nederland, met name in Groot-Brittannië en Skandinavië, schijnen eenjarige populaties niet zeldzaam voor te komen.

Een uitgebreidere publikatie over deze intraspecifieke variabiliteit bij *Pedicularis palustris* zal t.z.t. verschijnen. Nu doen wij een beroep op de lezers met het verzoek te letten op mogelijk eenjarige populaties en deze aan ons te willen melden i.v.m. verder onderzoek.

Laboratorium voor Plantenoecologie
Postbus 14, Haren (Gr.)

S. J. TER BORG
M. M. KOEMAN-KWAK

Een recente vondst van *Lilium bulbiferum* L. subsp. *croceum* (Chaix) Arcang. Sinds 1912 is de oranjelelie, *Lilium bulbiferum* subsp. *croceum* niet meer in ons land gevonden. Vroeger kwam zij voor in enkele blijvende roggeakkers (essen) in het Drentse district en aan de oostelijke Veluwezoom (in 1912 nog bij De Steeg). In dit laatste gebied vond ik de plant in juli 1972 terug op de grens van een roggeakker met een brandnetelruigte, tezamen met o.a. *Centaurea cyanus*, *Vicia sativa* subsp. *angustifolia*, *Galeopsis tetrahit* en *Elytrigia repens*.

Hengelo, Ov.

E. J. WEEDA